

## 8. VALLE - HEIKKI

Kun Norjan raja suljettiin suomalaisilta poromiehiltä 1852, siirtyivät rajanpinnan lappalaiset poroilleen Koutokeinon kautta Suomen puolelle. Näin teki myös Heikki Vallen vanhemmat ja itse hän jäi asumaan Luiron varrelle Korvaseen. Hänen Karhakkaperällä olevan mökkinsä seinällä oli elämänohje: MALTTI PARAS VALTTI. Astiakaapissa kuppien ja lautasten vieressä oli yksi kirja: SNLT:n Tiedeakatemian Kansantaloustiede - kommunistin raamattu.

Hän kertoi nuoruutensa hurjasta seikkailusta Norjan Finnmarkissa, Jäämeren rannalla: - Rantakivillä porukka ryypiskeli viinaa. Maistelin ensimmäistä kertaa tulilientä ja minä join paljon sitä yhä makeammaksi muuttuvaa juomaa. Tunsin kuinka voimat ja rohkeus lisääntyivät ja velat muuttuivat saataviksi. Sitten kylmyys herätti ja tulin tajuihini. Olin nukahtanut rantakiville ja olin jo kaulaani myöten vedessä. Nousuvesi oli peittämässä minut veden alle.

Valle-Heikki ei kestänyt saunan kuumaa löylyä. Niinpä hän keksi keinon jolla vältti hengittämästä polttavaa höyryä lauteella istuessaan. Hän porasi seinään reiän, työnsi siihen muoviletkun ja hengitti sen kautta raitista ilmaa. Kari odotti seinän takana letkun päätä ja kun se ilmestyi tukki hän sen hiekalla. Valle-Heikki sanoi: - Nyt salpautui! ja puhalsi voimakkaasti. Kari sai hiekat silmilleen ja lopetti koirankonstit sillä kertaa siihen.

Syksyn ensimmäiset hallat ilmaantuivat laaksomaille. Joelle nousi usvaa ja niittyjen ylle kerääntyi sumua. Kylmyys uhkasi talollisten kasvimaita. Valle-Heikki suojeli perunapenkkejään erikoisella tavalla. Perunamaan kulmiin hän sytytti tulet, rauta- sankoissa palavat männynhavukset levittivät valkoista savua pellon ylle suojaksi rymähallaa vastaan. Perunankaaret eivät vielä sinä yönä paleltuneet.

Poro-erotukseen tulee joskus joutilasta yleisöä aidan ulkopuolelle ihmettelemään ja valokuvaamaan. Näin kävi Vuomaselässä kun kesken poromiesten elonkorjuun erotuskämpän pihalle ajoi valtion musta virka-auto. Pääministeri Kekkonen seurueineen on lähtenyt tutustumaan pohjoisen elinkeinoon. Mukana on maaherra Miettunen ja poroherra Alaruikka ja muita pienempiä herroja. Poro-isäntä vie heidät siulaveräjälle seuraamaan toimintoja. Nyt sattui niin että Valle-Heikki oli juuri tuomassa uutta tokkaa aitaan. Porot pelästyivät veräjällä parveilevaa herra- laumaa ja kääntyivät takaisin ja muutama pääsi karkaamaan metsään. Valle-Heikki haukkui virkamiehet niin pahasti että poro-isännän oli mentävä hillitsemään häntä:

- Täällä on pääministeri Kekkonen. - Pörrrkele ku hajottivat tokan, mutisi Valle-Heikki.